El “Bonisme” no és bondat

written by Jaume Gras i Bartrolí | 16 de febrer de 2026

Ara que el digital *VilaWeb* tira de veta editorial de la ideologia del *bonisme*, em ve al cap el senyor Junqueras quan reiterava emocionat com un infantó en un programa de tele que ell era una bona persona poc després de sortir de la presó. Havíem de deduir potser que el seu comportament havia estat correcte en tota la xarada del procés.

Fa gràcia que una apologia del *bonisme* s’hagi publicat en un dia tan indicat. En un editorial del dia de Reis d’enguany, *https://www.vilaweb.cat/noticies/una-reivindicacio-del-bonisme/* el diari digital defensava santoralment els principis que atresora aquesta virtut, aquesta manera d’entendre, no només la vida i les relacions personals, sinó l’activitat política en general. Des de fa anys, el *bonisme* comença a tenir mala premsa també a la Catalunya de l’oasi, i que es manifesti a les xarxes no subvencionades.

En aquest context argumental dels bons desitjos, és força pertinent recordar que el comunisme ens oferia un munt de benaurances amb la promesa d’allò tan transcendent de l’home nou i al cap d’uns anys ja sabem com va acabar aquell univers. La bondat del comunisme, allà on va aterrar, va oferir i ofereix un rosari de calamitats indesxifrables. Terribles pels qui ho van patir i interessants pels qui treien rèdit ideològic a milers de quilòmetres de distància. Quan els patiments d’algú s’envernissen i es transformen en ideologia positiva, malament rai.

Per les elevades expectatives que presentava el projecte, ha estat la calamitat col·lectiva econòmica, social i repressiva més espectacular de la història de la humanitat. Misèria, ben repartida això sí, i repressió brutal per mantenir la igualtat per la banda baixa. Tots sabem el preu que van haver de pagar milions de persones per aquest desig beatífic que emocionava a

tanta gent.

També a Catalunya. A casa nostra va servir per estovar a una part molt important dels cristians i gent de bona fe que encara no ha entès, si volen fer política, que ja ha transcorregut mig segle d'aquell flirteig estrambòtic fallit i que el món ha girat com un mitjó. Que encara no comprenen que els enemics dels nostres enemics no han de ser precisament els nostres amics. Fa temps que ja sabem per què hi havia dirigents i professors antifranquistes que tenien ben apamats els burgesos catalans, però, en canvi, no es fixaven en la qualitat de vida d'aquell món "seductor" i obert de la Romania d'en Ceauscescu, tot i experimentar-ho en primera persona durant mesos.

La política, les ideologies tenen això. Amb el pas dels anys es poden avaluar i el resultat de la seva aplicació es pot quantificar per saber amb números a la mà si són eficients o fracassos estrepitosos.

Quan s'escriuen aquestes editorials fetes amb el cor, és ben lògic pensar que alguns ja han arribat a la separació de l'esperit de la matèria i que en fer-ho, ja es consideren que no formen part d'aquest «món desagradable» que teixim els humans. Són uns afortunats o simplement uns impostors.

Les idees boniques, les consignes enginyoses, les mitges veritats, els silencis interessats per evitar que prenguem mal… sovint amaguen realitats ben amargues. Galàxies mentals i sentimentals ben perilloses.

També sabem que aquella màxima tant musical i beatífica que deia «Hacienda somos todos» no volia dir el mateix a Catalunya que a Andalusia o Extremadura. El que és boníssim per uns pot convertir-se en una calamitat per altres. Aquest lema relacionat amb els delmes moderns, és una proposició celestial que segons com es practiqui també serveix per omplir les butxaques de tercers a costa de buidar la dels contribuents.

De bones intencions i bones paraules el món n'és ple i per aquest motiu molts catalans ja en comencen a estar tips de tanta comèdia.

La doctrina Candel, la dels nostres catalanistes de la transició, també estava farcida de lirismes i bones perspectives tot i que, com s'ha pogut demostrar, ha estat una porta oberta a l'anticatalanisme que ha servit per desnacionalitzar el país des dels anys vuitanta. És fàcil de demostrar sí ho valorem des del punt de vista dels resultats i no del redactat de les intencions, unes intencions que eren més literàries que polítiques.

No hi ha pitjor publicitat pel *bonisme* establert a Catalunya quan comprovem amb quina arbitrarietat seleccionen el que és bo i dolent segons la plantilla ideològica. Sovint menyspreant la informativa o la del sentit comú més elemental. No es pot parlar de "primers exiliats climàtics de Catalunya" amb relació als aiguats d'Alcanar quan el problema evident té relació amb l'urbanisme mal fet i rapinyaire. La catàstrofe de rodalia no té res a veure amb el canvi climàtic si no amb l'espoli i la col·laboració dels instal·lats des de fa decennis. Un criteri que selecciona els temes segons les fílies o les fòbies o segons altres interessos més espuris. Potser molts d'aquests interessos ja fa anys que són inconfessables.

Que la bondat forma part de la cara lluminosa de la vida humana és indiscutible. Que la bondat és una força potent, és el Sol que contribueix al fet que el món giri millor, és una certesa. És clar i només un neci ho negaria. Tots sabem, però, que a causa de la complexitat de les relacions socials del món que ens ha tocat viure hi ha moments, mesures i circumstàncies que no es poden guiar només pel sentiment elemental o per la música interpretada per segons qui, per molt bé que soni… Per dir-ho amb claredat, la malícia també és manifesta amb cara angelical, no sé si s'ho imagina la nostra bonagent.

No descobrim res de nou. També n'estava fart el Rei de la misericòrdia, segons la nostra tradició, quan es va emprenyar contra qui en feia un ús espuri d'aquest bon desig i va observar que alguns l'utilitzaven com una cortina de fum per fer de les seves. Jesucrist no suportava els fariseus per aquest motiu i no tolerava que defensessin uns valors i unes benaurances que feia temps havien deixat de practicar. "Qui predica i no practica no edifica ni una mica".

Si la bondat és la recerca de la correcció, no es pot convertir en una ideologia per fer-ne qualsevol ús pel simple motiu de parlar-ne. Quan la bondat esdevé una ideologia que ho justifica tot només posant bona cara i dient paraules tendres i *glamuroses* esdevé, a part d'una estafa, un abús com qualsevol ideologia autoritària, ara feta entrar en calçador. Si el discurs de la bondat esdevé un apriorisme incontestable pot esdevenir un fonament important d'una "dictadura moral", una arma de destrucció col·lectiva i sobretot un corc incessant pel desànim de la ciutadania davant de tanta manipulació emocional i hipocresia.

La bondat és una virtut que es practica i qui la practica mai en fa publicitat. Fuig de la fanfarroneria com ho fa el *bonisme* com a ideologia. És fa difícil ponderar sobre la naturalesa moral de la bondat, del que és correcte o no ho és, del comportament exemplar de les persones, però sabem que el principal enemic d'aquest atribut és sobretot la hipocresia i el cinisme que finalment esdevé un càncer social de difícil tractament.